

عنوان مقاله:

مدیریت آب مجازی محصولات کشاورزی حوضه دریاچه ارومیه

محل انتشار:

فصلنامه ترویج و توسعه آبخیزداری، دوره 7، شماره 26 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

محمدابراهیم بنی حبیب - استاد، گروه مهندسی آبیاری و زهکشی، پردیس ابوریحان، دانشگاه تهران، نویسنده مسئول،

محمدحسین هادی نژاد - کارشناس ارشد، مهندسی منابع آب، پردیس ابوریحان، دانشگاه تهران

علی محمدی - دانشجوی دکتری، علوم و مهندسی منابع آب، پردیس ابوریحان، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

با توجه به مشکلات ایجاد شده برای حوضه دریاچه ارومیه که عمدتاً از عدم اجرای مدیریت بهم پیوسته منابع آب در این حوضه نشأت گرفته است، انجام مطالعاتی با رویکرد مدیریت مصرف آب در بحث کشاورزی ضروری به نظر می رسد. در این تحقیق با استفاده از آمارهای موجود در زمینه میزان تولید و مصرف محصولات زراعی و باغی و همچنین صادرات و واردات این کالاها در حوزه آبخیز دریاچه ارومیه، میزان تبادلات با توجه به آب مجازی هر محصول، مشخص گردید. با توجه به نیاز آبی هر گیاه و عملکرد آن، میزان آبی که برای تولید محصول نهایی مصرف می گردد مشخص شد و سپس با در نظر گرفتن میزان صادرات و واردات هر یک از محصولات، ارقامی که باعث خروج و ورود آب به حوضه گردیده اند، مشخص شدند. به طور میانگین چغندر قند با اختصاص ۳۹۴ میلیون مترمکعب آب مجازی و توت با داشتن ۰۰۱/۰ میلیون مترمکعب، به ترتیب بیشترین و کمترین صادرات آب مجازی طی سال های ۱۳۸۷ الی ۱۳۹۳ داشته اند. در مقابل طی این سال ها به طور میانگین برنج با ۱/۹۶۳ میلیون مترمکعب و سماق با ۰۰۳/۰ میلیون مترمکعب آب مجازی، بیشترین و کمترین میزان واردات آب مجازی به حوضه را داشته اند. مجموعاً در طی سال های مطالعه شده، ۷/۹ میلیارد مترمکعب آب به صورت مجازی وارد حوضه گردیده است. براساس نتایج نیز پیشنهاد می گردد تا با کاهش صادرات محصولاتی مانند چغندر قند و پیاز و به طبع آن واردات این محصولات، بتوان از مصرف و خروج بی رویه آب از حوضه جلوگیری نمود. بنابراین با روش ارائه شده در این مقاله، می توان امکان احیای منابع آب یک حوضه را از طریق مدیریت آب مجازی بررسی نمود.

کلمات کلیدی:

تنش آبی، حوضه دریاچه ارومیه، بیلان آب مجازی، مدیریت منابع آب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1866747>

